

Re kommune

JournalpostID 15/5420

Saksbehandler:
Rolf Lønnum, telefon: 33 06 15 60
Teknikk- og næringstjenester

Forslag om endringer i helligdagsloven - høringsuttalelse

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for drift, eiendom og næring	02.06.2015	043/15
Kommunestyret	17.06.2015	046/15

Rådmannens innstilling

Hovedutvalg for drift, eiendom og næring innbyr kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

1. Re kommune støtter ikke regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
2. Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av sentrale myndigheter, og ikke av den enkelte kommune.

02.06.2015 Hovedutvalg for drift, eiendom og næring

Møtebehandling:

Elin Berg Schmidt V, fremmet følgende forslag:

- 1) *Re kommune ønsker at ansvaret for å bestemme utvidet åpningstid for utsalgssteder overføres til kommunene.*
- 2) *Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av den enkelte kommune.*

Øyvind Jonassen Felleslisten, fremmet følgende forslag:

Kommunen ønsker at ansvaret for å bestemme utvidet åpningstid for utsalgssteder overføres til kommunene.

Odd Gjerpe Felleslisten, fremmet følgende forslag om tillegg til rådmannens innstilling punkt 2:

Miljøkonsekvenser skal utredes før et ev. ja til søndagsåpne butikker.

Votering:

Jonassens forslag ble først tatt opp til votering og falt med 8 mot 1 (Felleslisten) stemme.

Elin Berg Schmidts forslag ble deretter tatt opp til votering og falt med 7 mot 2 (V (1) og Felleslisten (1)) stemmer.

Rådmannens forslag ble deretter tatt opp til votering og ble vedtatt med 7 mot 2 (Felleslisten (1) og Venstre (1)) stemmer.

Gjerpes forslag ble deretter tatt opp til votering og ble vedtatt med 7 mot 2 (FrP (1) og Felleslisten (1)) stemmer.

DEN-043/15 Vedtak:

Hovedutvalg for drift, eiendom og næring innbyr kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

1. Re kommune støtter ikke regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
2. Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av sentrale myndigheter, og ikke av den enkelte kommune. Miljøkonsekvenser skal utredes før et ev. ja til søndagsåpne butikker.

046/15: Forslag om endringer i helligdagsloven - høringsuttalelse Rådmannens innstilling

Hovedutvalg for drift, eiendom og næring innbyr kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

3. Re kommune støtter ikke regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
4. Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av sentrale myndigheter, og ikke av den enkelte kommune.

02.06.2015 Hovedutvalg for drift, eiendom og næring

Møtebehandling:

Elin Berg Schmidt V, fremmet følgende forslag:

- 3) *Re kommune ønsker at ansvaret for å bestemme utvidet åpningstid for utsalgssteder overføres til kommunene.*
- 4) *Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av den enkelte kommune.*

Øyvind Jonassen Felleslisten, fremmet følgende forslag:

Kommunen ønsker at ansvaret for å bestemme utvidet åpningstid for utsalgssteder overføres til kommunene.

Odd Gjerpe Felleslisten, fremmet følgende forslag om tillegg til rådmannens innstilling punkt 2:

Miljøkonsekvenser skal utredes før et ev. ja til søndagsåpne butikker.

Votering:

Jonassens forslag ble først tatt opp til votering og falt med 8 mot 1 (Felleslisten) stemme.

Elin Berg Schmidts forslag ble deretter tatt opp til votering og falt med 7 mot 2 (V (1) og Felleslisten (1)) stemmer.

Rådmannens forslag ble deretter tatt opp til votering og ble vedtatt med 7 mot 2 (Felleslisten (1) og Venstre (1)) stemmer.

Gjerpes forslag ble deretter tatt opp til votering og ble vedtatt med 7 mot 2 (FrP (1) og Felleslisten (1)) stemmer.

DEN-043/15 Vedtak:

Hovedutvalg for drift, eiendom og næring innbyr kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

3. Re kommune støtter ikke regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
4. Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av sentrale myndigheter, og ikke av den enkelte kommune. Miljøkonsekvenser skal utredes før et ev. ja til søndagsåpne butikker.

17.06.2015 Kommunestyret**Møtebehandling:**

Anita Kristiansen, Felleslisten hadde følgende forslag til nytt pkt 1:

Re kommune støtter regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.

Votering:

Ved votering ble hovedutvalgets innstilling pkt 1 satt opp mot Kristiansens forslag til pkt 1.

Hovedutvalgets forslag til pkt 1 ble vedtatt med 20 stemmer mot 5 (V, Felleslisten (1) og Frp (3)) stemmer som ble avgitt for Kristiansens forslag.

Hovedutvalgets pkt 2 ble enstemmig vedtatt.

KST-046/15 Vedtak:

1. Re kommune støtter ikke regjeringens forslag til endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
2. Dersom det skulle bli vedtak om søndagsåpne butikker, skal retningslinjer for åpningstider fastsettes av sentrale myndigheter, og ikke av den enkelte kommune. Miljøkonsekvenser skal utredes før et ev. ja til søndagsåpne butikker.

Saksdokumenter i arkivsaken:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	30.03.2015	Kulturdepartementet	Høring – forslag om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.
3	X	11.05.2015		Skjema

Bakgrunn for saken:

Departementets forslag om å bygge ned reguleringen av butikkers åpningstider på søndager er forankret i regjeringens politiske plattform.

Utgangspunktet for forslaget om å fjerne påbudet om søndagsåpne butikker er at tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverket til å regulere butikkers åpningstider. Forslaget vil etter departementets syn innebære større likebehandling mellom butikker, og vil bidra til forenkling av regelverket. Forbrukerne vil kunne avgjøre når de ønsker å handle, og butikkene kan selv vurdere hvilke åpningstider de vil tilby

Aktuelle lover og forskrifter:

Lov om helligdager og helligdagsfred
Arbeidsmiljøloven

Faktaopplysninger:

Kulturdepartementet foreslår endringer i lov om helligdager og helligdagsfred (helligdagsloven). Loven inneholder et påbud om at faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, skal holde stengt på helligdager.

Endringsforslaget går ut på å innskrenke bestemmelsens rekkevidde, slik at butikker får mulighet til å holde åpent på alle vanlige søndager.

Departementet foreslår samtidig å opprettholde påbudet om stengte butikker på de 10 særskilte helligdagene, samt høytidsdagene 1. og 17. mai. Også påbudet om at butikker skal holde stengt fra kl 16.00 på jul- påske- og pinseften foreslås videreført.

Det finnes allerede en rekke unntak fra hovedregelen om at butikker skal være stengt på søndager, blant annet er det unntak for mindre dagligvarebutikker, bensinstasjoner, hagesentre, utsalgssteder på typiske turiststeder etc. Disse unntakene forslås videreført.

Regjeringen har valgt å høre et annet forslag, hvor beslutningsmyndighet legges til den enkelte kommune. Gjennom en slik løsning vil de lokalt folkevalgte kunne få ta stilling til om adgangen til søndagsåpent i sin kommune skal utvides i forhold til dagens situasjon. Høringsinstansene inviteres til å komme med synspunkter også på dette.

I Re kommune har de tre dagligvarebutikkene åpent fra 77-96 timer i uka, og fra 12-16 timer i døgnet. Dessuten kan det kjøpes et lite utvalg dagligvarer på bensinstasjonene, som har åpent også på søndager.

Vurderinger

Det må forutsettes at det totale salget av dagligvarer i Norge ikke endres i særlig grad selv om butikkene kan holde søndagsåpne, men det kan føre til større konkurranse om kundene der hvor det er grunnlag for flere aktører. I deler av landet hvor det er stor grensehandel, kan søndagsåpne butikker til en viss grad også redusere grensehandelen.

Det må også antas at søndagsåpne butikker vil føre til økte kostnader for handelsstanden dersom det ikke samtidig foretas reduksjoner i den daglige åpningstiden. Handelens samarbeidsutvalg

mener vi kan vente oss større og færre vareutsalg, og at mer av handelen flytter inn i kjøpesentre. Dette kan føre til en omstrukturering i bransjen og avskalling av de minst lønnsomme bedriftene.

Erfaringer fra andre land tyder på at forbrukerne vil velge å handle på søndager dersom de får et tilbud, og at mange butikker vil velge å holde åpent. Studier fra Europa viser at søndagsåpne butikker kan ha en positiv effekt på sysselsettingen, men gir ikke grunnlag for å si at det har ført til økte priser.

Det er ikke foretatt beregninger for å vise eventuell samfunnsøkonomisk lønnsomhet om forslaget blir gjennomført, men det vil få både positive og negative konsekvenser. Forbrukere kan oppleve større frihet til å gjøre innkjøp, mens arbeidstakere kan føle det belastende å måtte arbeide på søndager. Energiforbruke vil øke, og det vil medføre økt varetransport, spesielt for ferskvarer til matbutikker.

Etter rådmannens oppfatning vil ikke søndagsåpne butikker bidra til å styrke senterutviklingen verken på Revetal eller i Brekkeåsen, men heller bidra til å bygge opp under store kjøpesentra. Åpningstider på fra 12-16 timer daglig seks dager i uka vurderes som fullt ut tilfredsstillende både for handelsnæringen og befolkningen som helhet. Dagens butikkåpningstider er gode, og befolkningens mulighet til å handle er godt ivaretatt gjennom lange åpningstider på hverdagene.

I forslag til ny kommuneplan, er det gjort vurderinger ut fra et folkehelseperspektiv på de fleste områder. Rådmannen antar at en adgang til generell søndagsåpning neppe vil ha en positiv effekt på folkehelsen.

Eventuell overføring av beslutningsmyndighet til kommunen.

Som et alternativ stilles det i høringsbrevet også spørsmål om å overlate til kommunene å treffe avgjørelse om søndagsåpne butikker. Det vil da bli opp til lokaldemokratiet å avgjøre om adgangen til søndagsåpne butikker skal utvides i forhold til dagens rammer. Departementet forutsetter at eventuell kommunal myndighet ikke skal kunne innebære en innstramming i forhold til dagens rammer.

Dersom en slik løsning velges, er det viktig at butikkene får klare rammebetingelser for sin drift, og at det legges begrensninger på hvor ofte kommunen kan endre åpningstidsbestemmelsene.

I et fylke som Vestfold med små geografiske avstander, er det sannsynlig at ulike regler om åpningstider vil få kraftigere konkurransevidende og sentraliserende effekt enn i områder med større avstander. Rådmannen vil derfor ikke anbefale en slik løsning.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen.

Miljøkonsekvenser

Ingen.

Konklusjon/anbefaling:

Rådmannen ser tre mulige vedtak i denne saken.

1. Kommunen støtter regjeringens forslag til endringer i lov om helligdager og helligdagsfred som åpner for søndagsåpne butikker.
2. Kommunen støtter ikke regjeringens forslag til endringer i lov om helligdager og helligdagsfred som åpner for søndagsåpne butikker.
3. Kommunen ønsker at ansvaret for å bestemme utvidet åpningstid for utsalgssteder overføres til kommunene.

Rådmannen anbefaler at kommunen ikke støtter forslaget om søndagsåpne butikker.

Re, 19.05 2015

Trond Wifstad
rådmann

Mette G. Halvorsen
kommunalsjef